

faldet af Apachernes fjender Comanche; to missionærer og et halvt dusin soldater dræbtes. Begivenheden havde til følge, at man opgav at gøre Apacheerne til bofaste agerdyrkere under missionærernes ledelse. Bogens hovedindhold er dokumenter, bl. a. øjenvidneforklaringer, der belyser begivenhedernes udvikling. En kort indledning og epilog forklarer baggrunden. Man får et godt indtryk af spanske militære kommandanters vanskeligheder i grænseegnene, og af de krigsførende indianeres udrustning, der især var hentet i de franske kolonier. Et større kort viser de spanske presidios (militærposter) og missionsstationer i det nordøstlige Mexico og Texas ca. 1760.

C. G. Feilberg.

Kurt Witthauer: Die Staaten der Erde. VEB Hermann Haack. Gotha 1959. 13 × 20 cm. 304 sider.

Denne bog har som undertitel »Ein Handbuch zur aktuellen Information« og fortjener også delvis en sådan betegnelse. Indholdsmæssigt er den en stærkt reduceret variant af »Statesman's Yearbook«, dog med et tydeligt præg af at være udgivet i D.D.R. Dette sidstnævnte spores hverken i typografi, papir eller indbinding, men så meget mere i den korte beskrivelse af hvert enkelt lands historie, idet fortolkningen af udvikling og situation afviger så iøjnefaldende fra den i Vesteuropa almindeligvis forekommende, at læseren automatisk vil reagere. Den formelle lighed vil således næppe give anledning til forvekslinger med andre værker. Store dele af det talmateriale, forfatteren har publiceret, er fuldstændig uanvendeligt. Som eksempler kan nævnes: fejlagtige angivelser af administrative inddelinger, byernes indbyggertal, snart med snart uden forstæder (ofte i modstrid med den anførte tekst), usammenlignelige tal for veje og jernbaner såvel som for produktion. For hvert land er angivet den nationale valuta og dennes omregningskurs til DM; såvidt det har været muligt at kontrollere, stemmer ingen af de angivne kurser overens med dem, der har været anvendt i de senere år, fejlen er ikke metodisk, idet afvigelserne varierer mellem 25 og 50 procent. Kort (bortset fra få ganske ligegyldige skitser), diagrammer, index og kildeangivelser mangler fuldstændigt. Bogen kan ikke anbefales.

Kristian Antonsen.

Miroslav Blažek: Okonomische Geographie der Tschechoslowakischen Republik. (Oversat fra tjekkisk). Verlag Die Wirtschaft. Berlin 1959. 15 × 21 cm. 254 sider med 25 kort og 3 store bilagskort (fysisk kort, økonomisk kort og den administrative inddeling). Pris DM 9,40.

Denne interessante bog er – såvidt anmelderen bekendt – den mest udførlige økonomiske geografi, man indtil nu har set udsendt i landene inden for østblokken. Man må dog ikke forvente at stå over for en tekst, der helt udelukker politisk islæt.

Som indledning gives en kort og knap gennemgang af Tjekkoslavakiets naturgeografi og befolkningsforhold. De resterende tre fjerdedele af bogen omhandler de enkelte erhverv, deres betydning og udbredelse. Der

bliver herunder redegjort for såvel den samlede udvikling af de pågældende erhvervsgræne som for de enkelte regioners og lokaliteters betydning. Det bliver således muligt at få et indtryk af de ændringer i erhvervsstrukturen, der er blevet følgerne af socialiseringen og landets stilling som det mest industrialiserede i Østeuropa. Man får iøvrigt et stærkt indtryk af de målbevidste bestræbelser for udligning mellem Böhmen og Slovakiet.

Et følgende afsnit, der gør rede for de transportgeografiske forhold, er på flere måder ganske interessant. Medens den kollektive trafik – målt med almindelig europæisk standard – ligger nær op ad det, man kender her i landet, stiller forholdet sig helt anderledes for de individuelle transportere. Det kan i denne forbindelse nævnes, at antallet af personautobiler ikke er angivet, og at der på dette område heller ikke forekommer nogen international sammenligning, hvad der ellers ville være god grund til.

Bogen afsluttes med et kapitel om de økonomiske forbindelser med udlandet og et meget interessant afsnit vedrørende relevante økonomiske regioner.

Værket synes alt i alt at være pålideligt, og læserens kritiske sans er derfor mere påkrævet med hensyn til at registrere udeladelser end fejl. På trods af bogens mangler må den anbefales til læsning og studiebrug, ikke mindst fordi den giver et godt indtryk af de problemer, der specielt knytter sig til et land med reguleret økonomi og socialiserede erhverv.

Kristian Antonsen.

Donald J. Bogue: *The Population of the United States*. The Free Press of Glencoe, Illinois 1959. 21 × 26½ cm. 873 sider med talrige diagrammer og kort. \$ 17,50.

Der foreligger hermed en meget betydelig materialesamling og en gennemgang af alle væsentlige træk i USA's befolkningsudvikling. Man må dog med det samme gøre eventuelle læselystne opmærksom på, at bogen mere egner sig som opslagsværk end til konsekvent gennemlæsning. Dette skyldes ikke alene en rigdom af tabeller og tal i teksten, men også de mange ofte meget detaljerede beskrivelser af mindre væsentlige forhold.

Blandt de felter, der er mest udførligt behandlede, kan nævnes: fordelingen mellem land og by, alders- og kønsfordelingen, hudfarve, fødsels-hyppighed, dødelighed, vandringer og erhvervsfordeling. Mange af de historiske oversigter går mere end 100 år tilbage og giver udmærket orientering i de pågældende emner. Den regionale inddeling er i de fleste tilfælde den fra amerikansk statistik i øvrigt velkendte og tillader altså ikke sammenligninger enkeltstaterne imellem.

Som nævnt vil denne bogs hovedanvendelse være som opslagsbog. Det udmærkede indeks vil i høj grad lette denne anvendelse af værket. Teksten er på visse steder noget tynd, vistnok væsentligst for at gøre hele beskrivelsen let tilgængelig og dermed lette udbredelsen til større kredse. En skolet læser vil hist og her kunne undvære en hel del af de anførte forklaringer.

Kristian Antonsen.